EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 27.4.2010
KOM(2010) 193 lopullinen

2010/0115 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista

Eurooppa 2020 -strategian yhdennettyjen suuntaviivojen II osa

{SEK(2010) 488 lopullinen}

PERUSTELUT

Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26. maaliskuuta 2010 Euroopan komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020[1]. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinointia. Koordinointi keskitetään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia Euroopan kestävän kasvun vauhdittamiseksi ja kilpailukyvyn lisäämiseksi. Eurooppa-neuvosto sopi asettavansa EU:lle yleistavoitteet, jotka ovat jäsenvaltioiden ja unionin toimintaa ohjaavia yhteisiä tavoitteita. Jäsenvaltiot [ovat asettaneet] näiden tavoitteiden perusteella omat kansalliset tavoitteensa. Komissio pyrkii puolestaan panemaan strategian täytäntöön EU:n tasolla erityisesti seitsemän lippulaivahankkeen kautta, jotka esitettiin Eurooppa 2020 –tiedonannossa.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa määrätään, että jäsenvaltiot pitävät talouspolitiikkaansa ja työllisyyden edistämistä yhteistä etua koskevina asioina, ja sovittavat ne yhteen neuvostossa. Perussopimuksen kahdessa eri artiklassa määrätään, että neuvosto hyväksyy talouspolitiikan laajat suuntaviivat (121 artikla) ja työllisyyspolitiikan suuntaviivat (148 artikla). Työllisyyspolitiikan suuntaviivojen on oltava laajojen suuntaviivojen mukaisia. Tämän oikeusperustan vuoksi työllisyyspolitiikan ja talouspolitiikan suuntaviivat esitetään kahtena erillisenä mutta tiiviisti toisiinsa kytkeytyvänä oikeudellisena asiakirjana, jotka ovat:

- Neuvoston suositus jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoiksi suuntaviivoiksi – Eurooppa 2020 -strategian yhdennettyjen suuntaviivojen I osa

- Neuvoston päätös jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista – Eurooppa 2020 -strategian yhdennettyjen suuntaviivojen II osa.

Nämä suuntaviivat, jotka pannaan täytäntöön edellä mainittujen oikeudellisten asiakirjojen avulla, muodostavat yhdessä yhdennetyt suuntaviivat Eurooppa 2020 -strategian soveltamiseksi.

Eurooppa 2020 –strategian yhdennetyissä suuntaviivoissa asetetaan reunaehtoja Eurooppa 2020 –strategialle ja jäsenvaltioiden uudistuksille. Johdonmukaisuuden ja selkeyden varmistamiseksi suuntaviivojen lukumäärää olisi rajoitettava, ja niiden olisi oltava Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisia. Suuntaviivat on yhdennetty sen varmistamiseksi, että kansallisilla politiikoilla ja EU:n politiikoilla edistetään kaikkien Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamista. Suuntaviivojen noudattaminen yhteensovitetulla tavalla auttaa jäsenvaltioita hyötymään koordinoitujen rakenneuudistusten myönteisistä heijastusvaikutuksista erityisesti euroalueella.

Jäsenvaltiot laativat tältä pohjalta kansalliset uudistusohjelmat, joissa esitetään yksityiskohtaisesti toimet, joita ne aikovat uuden strategian puitteissa toteuttaa. Erityisesti panostetaan kansallisten tavoitteiden saavuttamiseen. Eurooppa-neuvosto tekee vuosittain komission toteuttaman seurannan ja neuvoston tekemän työn perusteella arvion siitä, miten strategian täytäntöönpanossa on edistytty sekä EU:n että kansallisella tasolla. Arvioinnissa tarkastellaan makrotaloudellista, rakenteellista ja kilpailukykyyn liittyvää kehitystä sekä yleistä rahoitusvakautta.

[1] KOM(2010) 2020, 3.3.2010.

Eurooppa 2020 –strategian yhdennetyt suuntaviivat ovat seuraavat:

Suuntaviiva 1: Julkisen talouden laadun ja kestävyyden varmistaminen

Suuntaviiva 2: Makrotaloudellisen epätasapainon poistaminen

Suuntaviiva 3: Euroalueen epätasapainon vähentäminen

Suuntaviiva 4: Tutkimukseen ja kehitykseen sekä innovointiin myönnettävän tuen optimoiminen, osaamisen kolmion vahvistaminen ja digitaalitalouden potentiaalin vapauttaminen

Suuntaviiva 5: Resurssitehokkuuden parantaminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

Suuntaviiva 6: Liiketoiminta- ja kuluttajaympäristön parantaminen ja teollisen perustan nykyaikaistaminen

Suuntaviiva 7: Työvoimaosuuden nostaminen ja rakennetyöttömyyden vähentäminen

Suuntaviiva 8: Työvoimamarkkinoiden tarpeita vastaavan ammattitaitoisen työvoiman kehittäminen, työn laadun ja elinikäisen oppimisen edistäminen

Suuntaviiva 9: Koulutusjärjestelmien tulosten parantaminen kaikilla tasoilla ja korkea-asteen koulutukseen osallistumisen lisääminen

Suuntaviiva 10: Sosiaalisen osallisuuden edistäminen ja köyhyyden torjuminen

2010/0115 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista

Eurooppa 2020 -strategian yhdennettyjen suuntaviivojen II osa

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 148 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon[2],

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[3],

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon[4],

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 145 artiklassa määrätään, että jäsenvaltiot ja EU pyrkivät kehittämään yhteensovitettua työllisyysstrategiaa ja erityisesti edistämään ammattitaitoisen, koulutetun ja mukautumiskykyisen työvoiman sekä talouden muutoksiin reagoivien työmarkkinoiden kehittymistä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklassa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. Jäsenvaltioiden, jotka ottavat huomioon hallinnon ja työvoiman velvollisuuksiin liittyvät kansalliset käytännöt, pitävät työllisyyden edistämistä yhteistä etua koskevana asiana, ja ne sovittavat toimintansa yhteen neuvostossa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 148 artiklan määräysten mukaisesti.

(2) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan 3 kohdassa määrätään, että unionin on torjuttava sosiaalista syrjäytymistä ja syrjintää ja edistettävä sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja suojelua. Siinä määrätään myös unionin aloitteista jäsenvaltioiden sosiaalipolitiikkojen koordinoinnin varmistamiseksi. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 9 artiklassa määrätään, että unioni ottaa politiikkansa ja toimintansa määrittelyssä ja toteuttamisessa huomioon riittävän sosiaalisen suojelun takaamiseen ja sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseen liittyvät vaatimukset.

---

2 EUVL C , , s. .
3 EUVL C , , s. .
4 EUVL C , , s. .

(3) Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa määrätään, että neuvosto vahvistaa työllisyyspolitiikan suuntaviivat ja talouspolitiikan laajat suuntaviivat ohjaamaan jäsenvaltioiden politiikkoja.

(4) Vuonna 2000 käynnistetty Lissabonin strategia perustui sen tunnustamiseen, että EU:n on parannettava tuottavuuttaan ja kilpailukykyään sekä lisättävä sosiaalista yhteenkuuluvuuttaan tilanteessa, jossa kilpailu on maailmanlaajuista, teknologia kehittyy ja väestö ikääntyy. Lissabonin strategia uudistettiin sen jälkeen, kun siitä oli vuonna 2005 tehty väliarviointi, jonka perusteella keskityttiin enemmän kasvun tehostamiseen sekä uusien ja parempien työpaikkojen luomiseen.

(5) Kasvua ja työllisyyttä koskeva Lissabonin strategia auttoi pääsemään yhteisymmärrykseen EU:n talous- ja työllisyyspolitiikkojen yleisestä suunnasta. Neuvosto hyväksyi strategian mukaisesti talouspolitiikan laajat suuntaviivat ja työllisyyspolitiikan suuntaviivat vuonna 2005[5], ja niitä tarkistettiin vuonna 2008[6]. Niissä annetut 24 suuntaviivaa muodostivat perustan kansallisille uudistusohjelmille, ja niissä esitettiin koko EU:ta koskevat tärkeimmät makro- ja mikrotaloudelliset sekä työmarkkinauudistukset. Kokemus on kuitenkin osoittanut, että suuntaviivoissa ei asetettu tarpeeksi selkeitä prioriteetteja ja että niiden väliset yhteydet olisivat voineet olla vahvemmat. Tämä rajoitti niiden vaikutusta kansallisten politiikkojen laadintaan.

(6) Vuonna 2008 alkanut rahoitus- ja talouskriisi on johtanut huomattaviin työpaikkojen menetyksiin ja potentiaalisen tuotannon supistumiseen sekä julkisen talouden tilanteen dramaattiseen heikkenemiseen. Euroopan talouden elvytyssuunnitelma[7] on kuitenkin auttanut jäsenvaltioita selviytymään kriisistä osittain koordinoitujen finanssipoliittisten elvytystoimien avulla ja euro on ollut makrotaloudellisen vakauden tukipilari. Kriisi onkin osoittanut, että unionin politiikkojen koordinointi voi tuottaa merkittäviä tuloksia, jos sitä vahvistetaan ja tehostetaan. Kriisi on korostanut myös jäsenvaltioiden talouksien ja työmarkkinoiden tiivistä keskinäistä riippuvuutta.

(7) Komissio ehdotti uuden strategian eli Eurooppa 2020 –strategian[8] laatimista seuraavalle vuosikymmenelle, jotta EU voisi selviytyä kriisistä vahvempana ja ohjata taloutensa kohti älykästä, kestävää ja osallistavaa kasvua. Asianomaisten suuntaviivojen alla luetellut viisi yleistavoitetta muodostavat yhteiset tavoitteet, jotka ohjaavat jäsenvaltioiden ja unionin toimia. Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä kaikin tavoin saavuttamaan kansalliset tavoitteet ja poistamaan kasvua rajoittavat pullonkaulat.

(8) Osana laaja-alaisia strategioita talouskriisistä irtautumiseksi jäsenvaltioiden olisi toteutettava kunnianhimoisia uudistuksia, joilla varmistetaan makrotalouden vakaus ja julkisen talouden kestävyys, parannetaan kilpailukykyä, vähennetään makrotaloudellista epätasapainoa ja parannetaan työmarkkinoiden toimivuutta. Finanssipoliittiset elvytystoimet olisi saatettava päätökseen, ja tämä olisi toteutettava koordinoidusti vakaus- ja kasvusopimuksen puitteissa.

(9) Eurooppa 2020 -strategian mukaisesti jäsenvaltioiden olisi pantava täytäntöön uudistukset, joilla pyritään ”älykkääseen kasvuun” eli osaamiseen ja innovointiin

---

5 KOM(2005) 141.
6 KOM(2007) 803.
7 KOM(2009) 615, 19.11.2009.
8 KOM(2010) 2020, 3.3.2010.

perustuvaan kasvuun. Uudistuksilla olisi pyrittävä parantamaan koulutuksen tasoa, varmistamaan sen saatavuus kaikille ja vahvistamaan tutkimus- ja yritystoimintaa sekä edistämään koko unionin sisällä tapahtuvaa innovaatioiden ja osaamisen siirtämistä. Uudistuksilla olisi kannustettava yrittäjyyttä ja luovien ideoiden kehittämistä innovatiivisiksi tuotteiksi, palveluiksi ja prosesseiksi, jotka voivat lisätä kasvua, laadukkaita työpaikkoja ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja jotka auttavat vastaamaan tehokkaammin eurooppalaisiin ja maailmanlaajuisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin. Tässä yhteydessä on olennaista hyödyntää kaikkia tieto- ja viestintäteknologian tarjoamia mahdollisuuksia.

(10) Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä uudistusohjelmissaan myös kestävään kasvuun. Kestävällä kasvulla tarkoitetaan resurssitehokkaan, kestävän ja kilpailukykyisen talouden luomista, kustannusten ja hyötyjen oikeudenmukaista jakoa sekä Euroopan johtajuuden hyödyntämistä kilpailussa uusien prosessien ja teknologioiden kehittämiseksi, vihreä teknologia mukaan lukien. Jäsenvaltioiden olisi myös toteutettava tarvittavat uudistukset, jotta kasvihuonekaasupäästöjä voidaan vähentää ja resursseja käyttää tehokkaasti. Niiden olisi myös kehitettävä liiketoimintaympäristöä, edistettävä ”vihreiden työpaikkojen” luomista ja uudenaikaistettava teollinen perustansa.

(11) Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä uudistusohjelmissaan lisäksi osallistavaan kasvuun. Osallistava kasvu tarkoittaa sellaisen yhteenkuuluvuutta lisäävän yhteiskunnan rakentamista, jossa ihmiset pystyvät ennakoimaan ja hallitsemaan muutosta ja osallistumaan näin aktiivisesti yhteiskunta- ja talouselämään. Jäsenvaltioiden uudistuksilla olisi varmistettava, että kaikille on tarjolla mahdollisuuksia koko elämän ajan. Näin vähennetään köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä poistamalla erityisesti naisten, vanhempien työntekijöiden, nuorten, vammaisten ja laillisten maahanmuuttajien esteitä työmarkkinoille osallistumiseen. Uudistuksilla olisi myös varmistettava, että talouskasvun edut saavuttavat kaikki kansalaiset ja kaikki alueet. Jäsenvaltioiden uudistusohjelmien pääpainon pitäisikin olla työmarkkinoiden tehokkaan toiminnan varmistamisessa siten, että investoidaan menestyksellisiin siirtymisiin, osaamisen asianmukaiseen kehittämiseen, työpaikkojen laadun parantamiseen ja työmarkkinoiden segmentoitumisen, rakennetyöttömyyden ja työmarkkinoiden ulkopuolelle jäämisen torjuntaan; samalla olisi varmistettava riittävä ja kestävä sosiaaliturva ja aktiivinen osallistaminen köyhyyden vähentämiseksi.

(12) EU:n ja jäsenvaltioiden rakenneuudistukset voivat edistää tehokkaasti kasvua ja työpaikkojen luomista, jos ne parantavat EU:n kilpailukykyä globaalissa taloudessa, avaavat uusia mahdollisuuksia eurooppalaisille viejille ja mahdollistavat elintärkeän tuonnin kilpailukykyisen saatavuuden. Uudistuksissa olisi sen vuoksi otettava huomioon ulkoiset kilpailukykyvaikutukset, jotta Euroopan kasvua sekä osallistumista avoimille ja oikeudenmukaisille markkinoille kaikkialla maailmassa voidaan edistää.

(13) Eurooppa 2020 -strategiaa on tuettava yhdennetyillä toimintalinjoilla, jotka jäsenvaltioiden olisi pantava kokonaisuudessaan täytäntöön samassa tahdissa, jotta koordinoitujen rakenneuudistusten myönteisistä heijastusvaikutuksista voidaan hyötyä.

(14) Vaikka nämä suuntaviivat on osoitettu jäsenvaltioille, Eurooppa 2020 –strategian osalta olisi toimittava kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten kanssa kumppanuudessa, jossa parlamentit, työmarkkinaosapuolet ja kansalaisyhteiskunnan

edustajat ovat tiiviisti mukana, sillä ne osallistuvat kansallisten uudistusohjelmien laatimiseen ja toteuttamiseen sekä strategiaa koskevaan yleiseen viestintään.

(15) Eurooppa 2020 –strategian tueksi esitetään kymmenen suuntaviivaa, jotka korvaavat aikaisemmat 24 ja joissa käsitellään johdonmukaisella tavalla työllisyyspolitiikan kysymyksiä ja laajoja talouspolitiikan aiheita. Tähän päätökseen liitetyt jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivat kytkeytyvät kiinteästi jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan suuntaviivoihin, jotka on liitetty […] annettuun neuvoston suositukseen […]. Ne muodostavat yhdessä Eurooppa 2020 –strategian yhdennetyt suuntaviivat.

(16) Nämä uudet yhdennetyt suuntaviivat perustuvat Eurooppa-neuvoston päätelmiin. Jäsenvaltioille annetaan niissä täsmällisiä ohjeita kansallisten uudistusohjelmien määrittämiseen ja uudistusten toteuttamiseen niin, että niissä otetaan huomioon keskinäinen riippuvuus ja että ne ovat vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisia. Suuntaviivat muodostavat perustan maakohtaisille suosituksille, joita neuvosto voi antaa jäsenvaltioille. Ne muodostavat myös perustan yhteiselle työllisyysraportille, jonka neuvosto ja komissio toimittavat vuosittain Eurooppa-neuvostolle.

(17) Vaikka nämä suuntaviivat on laadittava vuosittain, ne olisi pidettävä pitkälti muuttumattomina vuoteen 2014, jotta niiden täytäntöönpanoon voidaan keskittyä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään liitteenä olevat jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivat. Suuntaviivat ovat osa ”Eurooppa 2020 -strategian yhdennettyjä suuntaviivoja”.

2 artikla

Liitteenä olevat suuntaviivat on otettava huomioon jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikoissa, joista raportoidaan kansallisissa uudistusohjelmissa. Jäsenvaltioiden olisi laadittava uudistusohjelmansa ”Eurooppa 2020 -strategian yhdennetyissä suuntaviivoissa” asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

Liite:
Jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivat

Suuntaviiva 7: Työvoimaosuuden nostaminen ja rakennetyöttömyyden vähentäminen

Jäsenvaltioiden olisi integroitava Eurooppa-neuvoston hyväksymät joustoturvan periaatteet työmarkkinapolitiikkaansa. Niitä olisi sovellettava Euroopan sosiaalirahaston tuella työvoimaosuuden nostamiseksi, segmentoitumisen ja toimettomuuden sekä sukupuolten välisen epätasa-arvon torjumiseksi ja rakennetyöttömyyden vähentämiseksi. Joustavuutta ja turvallisuutta lisäävien toimenpiteiden olisi oltava tasapainoisia ja vahvistettava toisiaan. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi otettava käyttöön joustavat ja luotettavat työsopimukset, aktiivinen työvoimapolitiikka, tehokas elinikäinen oppiminen, työvoiman liikkuvuutta edistävät politiikat, riittävät sosiaaliturvajärjestelmät ammatinvaihdon turvaamiseksi ja selkeästi esitetyt työttömien oikeudet ja velvollisuudet etsiä aktiivisesti töitä.

Jäsenvaltioiden olisi tehostettava sosiaalista vuoropuhelua ja vähennettävä työmarkkinoiden segmentoitumista toteuttamalla toimenpiteitä, joilla puututaan määräaikaisiin ja epävarmoihin työsuhteisiin, vajaatyöllisyyteen ja laittomaan työntekoon. Ammatillista liikkuvuutta olisi palkittava. Työpaikkojen ja työolosuhteiden laatuun olisi puututtava torjumalla matalaa palkkausta ja varmistamalla riittävä sosiaaliturva myös määräaikaisessa työsuhteessa oleville henkilöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille. Työvoimapalveluita olisi vahvistettava ja niiden tulisi olla kaikkien käytettävissä, myös nuorten ja työttömyysuhan alla olevien työntekijöiden. Työvoimamarkkinoilta pisimpään poissa olleille olisi tarjottava yksilöllisiä palveluita.

Jotta kilpailukykyä voitaisiin lisätä ja erityisesti matalan osaamistason työntekijöiden osallistumisastetta nostaa, jäsenvaltioiden olisi tarkasteltava talouspolitiikan suuntaviivan 2 mukaisesti uudelleen vero- ja etuusjärjestelmäänsä sekä julkisten palveluiden kapasiteettia tarvittavan tuen antamiseen. Jäsenvaltioiden olisi lisättävä työvoimaosuutta toteuttamalla politiikkoja, joilla edistetään aktiivista ikääntymistä, sukupuolten välistä tasa-arvoa, tasa-arvoista palkkausta sekä nuorten, vammaisten, laillisten maahanmuuttajien ja muiden heikommassa olevien ryhmien integroitumista työmarkkinoille. Työn ja perhe-elämän yhteensovittamista edistävillä politiikoilla, joiden puitteissa voidaan tarjota kohtuuhintaisia hoitopalveluita ja organisoida työ innovatiivisesti, olisi pyrittävä erityisesti nuorten, ikääntyneempien työntekijöiden ja naisten työllisyysasteen parantamiseen. Erityisesti korkeakoulutettuja naisia olisi saatava työskentelemään tieteen ja tekniikan aloilla. Jäsenvaltioiden pitäisi myös poistaa esteet uusien työntekijöiden pääsyltä työmarkkinoille, tukea itsenäistä ammatinharjoittamista ja työpaikkojen luomista, muun muassa vihreässä työllisyydessä ja hoitoalalla, ja edistää sosiaalista innovointia.

EU:n yleistavoitteen mukaan 20–64-vuotiaiden naisten ja miesten työllisyysaste on nostettava 75 prosenttiin muun muassa lisäämällä nuorten, iäkkäämpien työntekijöiden ja matalan osaamistason työntekijöiden osallistumista sekä integroimalla lailliset maahanmuuttajat paremmin työvoimaan. Jäsenvaltiot asettavat kansalliset tavoitteensa tämän yleistavoitteen perusteella.

Suuntaviiva 8: Työvoimamarkkinoiden tarpeita vastaavan ammattitaitoisen työvoiman kehittäminen, työn laadun ja elinikäisen oppimisen edistäminen

Jäsenvaltioiden olisi edistettävä tuottavuutta ja työllistettävyyttä tarjoamalla riittävästi osaamista ja ammattitaitoa työmarkkinoiden tarpeisiin nyt ja tulevaisuudessa. Laadukasta

perusopetusta ja hyvätasoista ammattikoulutusta on täydennettävä tehokkailla elinikäistä oppimista edistävillä kannustimilla, tarjoamalla mahdollisuus yrittää uudelleen, varmistamalla, että jokaisella aikuisella on mahdollisuus lisäkoulutukseen, sekä kohdennetuilla maahanmuutto- ja integraatiopolitiikoilla. Jäsenvaltioiden olisi kehitettävä järjestelmiä, joilla tunnustetaan hankittuja pätevyyksiä, poistettava työntekijöiden ammatillisen ja maantieteellisen liikkuvuuden esteitä, edistettävä laaja-alaisten taitojen ja luovuuden kehittämistä ja keskitettävä panostustaan erityisesti heikosti koulutettujen tukemiseen ja iäkkäämpien työntekijöiden työllistettävyyden parantamiseen. Samalla olisi parannettava korkean osaamistason työntekijöiden, myös tutkijoiden, koulutusta, taitoja ja kokemusta.

Jäsenvaltioiden olisi tehtävä yhteistyötä työmarkkinaosapuolten ja yritysten kanssa ja parannettava koulutukseen pääsyä, tehostettava koulutusta ja sellaista ammatinvalinnanohjausta, jossa annetaan järjestelmällisesti tietoja uusista avoimista työpaikoista ja mahdollisuuksista, edistetään yrittäjyyttä ja arvioidaan paremmin sitä, mistä taidoista on jatkossa kysyntää. Investointeja inhimillisten resurssien kehittämiseen, taitojen lisäämiseen ja elinikäiseen oppimiseen osallistumiseen olisi edistettävä valtion, yksityishenkilöiden ja työntekijöiden yhteisellä rahoituksella. Jotta voidaan tukea nuoria ja erityisesti sellaisia nuoria, joilla ei ole työtä tai koulutuspaikkaa, jäsenvaltioiden olisi laadittava yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa järjestelmiä, joilla autetaan äskettäin valmistuneita löytämään ensimmäinen työpaikka tai jatkokoulutusmahdollisuuksia, myös oppisopimuskoulutusta, ja joilla nuorten työttömyyteen voidaan puuttua nopeasti. Taitojen lisäämiseen ja niiden tarpeen ennakointiin liittyvien politiikkojen säännöllinen seuranta auttaa tunnistamaan ne alueet, joilla on parantamisen varaa, ja tehostamaan koulutusjärjestelmien reagointia työmarkkinoiden tarpeisiin. Jäsenvaltioiden olisi käytettävä EU:n varoja täysimääräisesti kyseisten tavoitteiden tukemiseen.

Suuntaviiva 9: Koulutusjärjestelmien tulosten parantaminen kaikilla tasoilla ja korkea-asteen koulutukseen osallistumisen lisääminen

Laadukkaan koulutuksen takaamiseksi kaikille ja oppimistulosten parantamiseksi jäsenvaltioiden olisi investoitava tehokkaasti koulutusjärjestelmiin, joiden tavoitteena on erityisesti parantaa työntekijöiden taitoja EU:ssa. Siten he voisivat vastata modernien työmarkkinoiden nopeasti vaihtuviin haasteisiin. Toiminnan olisi katettava kaikki tasot (varhaiskasvatuksesta ja peruskoulusta korkea-asteen koulutukseen, ammattikoulutukseen sekä aikuiskoulutukseen), ja siinä olisi otettava huomioon myös epävirallinen oppiminen ja arkioppiminen. Uudistuksilla olisi pyrittävä varmistamaan sellaisten perustaitojen hankkiminen, joita kaikki tarvitsevat menestyäkseen osaamistaloudessa. Kyseisiä taitoja tarvitaan erityisesti työllistyttäessä, lisäkoulutukseen hakeuduttaessa tai tieto- ja viestintätekniikkataitoja hankittaessa. Toimia olisi toteutettava sen varmistamiseksi, että nuorten ja opettajien oppimiseen liittyvästä liikkuvuudesta tulee säännönmukaista. Jäsenvaltioiden olisi lisättävä avoimuutta ja korostettava koulutusjärjestelmien merkitystä erityisesti ottamalla käyttöön kansallisia tutkintokehyksiä, jotka mahdollistavat joustavat oppimisväylät, ja kehittämällä yhteistyötä koulutuksen ja työelämän välillä. Opettajan ammatista olisi tehtävä houkuttelevampi. Epätyypillisten opiskelijoiden pääsyä korkea-asteen koulutukseen olisi helpotettava ja osallistumista korkea-asteen tai vastaavaan koulutukseen olisi yleisesti lisättävä. Jäsenvaltioiden olisi toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet koulunkäynnin keskeyttämisen estämiseksi, jotta työelämän tai koulutuksen ulkopuolelle jäävien nuorten määrä vähenisi.

EU:n yleistavoitteen mukaan koulunkäynnin keskeyttäminen vähennetään 10 prosenttiin ja korkea-asteen tai vastaavan koulutuksen suorittaneiden osuus 30–34-vuotiaiden ikäryhmässä nostetaan 40 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä. Jäsenvaltiot asettavat kansalliset tavoitteensa tämän yleistavoitteen perusteella.

Suuntaviiva 10: Sosiaalisen osallisuuden edistäminen ja köyhyyden torjuminen

Jäsenvaltioiden toimissa köyhyyden vähentämiseksi olisi keskityttävä edistämään täysipainoista osallistumista yhteiskunnan ja talouden toimintaan sekä laajentamaan työllistymismahdollisuuksia, ja näissä toimissa olisi hyödynnettävä Euroopan sosiaalirahastoa. Myös tasapuolisten mahdollisuuksien takaamiseen olisi panostettava muun muassa kohtuuhintaisten, kestävien ja korkealaatuisten palvelujen ja julkisten palvelujen (myös verkkopalvelut suuntaviivan 4 mukaisesti) saatavuuden avulla sekä erityisesti terveydenhuollossa. Jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön tehokkaat toimet syrjinnän torjumiseksi. Jotta voidaan torjua sosiaalista syrjäytymistä, voimaannuttaa ihmisiä ja edistää osallistumista työmarkkinoille, olisi vahvistettava sosiaaliturvajärjestelmiä, elinikäistä oppimista ja aktiivisia yhteenkuuluvuutta koskevia politiikkoja. Näin ihmisille voidaan tarjota mahdollisuuksia eri elämänvaiheissa ja suojella heitä syrjäytymiseltä. Sosiaaliturva- ja eläkejärjestelmiä on nykyaikaistettava sen varmistamiseksi, että niitä voidaan käyttää täysimääräisesti riittävän toimeentulotuen ja terveydenhuollon takaamiseksi, mikä luo sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Samalla kyseisten järjestelmien olisi pysyttävä taloudellisesti kestävällä pohjalla. Etuusjärjestelmissä olisi keskityttävä toimeentuloturvan takaamiseen ammatinvaihtotilanteessa ja köyhyyden vähentämiseen erityisesti ryhmissä, joissa sosiaalisen syrjäytymisen riski on suurin. Tällaisia ryhmiä ovat yksinhuoltajaperheet, vähemmistöt, vammaiset, lapset ja nuoret, iäkkäät naiset ja miehet, lailliset maahanmuuttajat ja asunnottomat. Jäsenvaltioiden olisi myös aktiivisesti edistettävä yhteisötaloutta ja sosiaalisia innovaatioita kaikkein heikoimmassa asemassa olevien tueksi.

EU:n yleistavoitteen mukaan kansallisten köyhyysrajojen alapuolella elävien eurooppalaisten määrää vähennetään 25 prosenttia, jolloin 20 miljoonaa ihmistä pääsisi köyhyydestä. Jäsenvaltiot asettavat kansalliset tavoitteensa tämän yleistavoitteen perusteella.